

NUM. 813

BARCELONA 10 DE AGOST DE 1894

ANY 16

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

CUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARÍ

S'OBRARÀ AL MENOS UNES ESQUELLOYS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

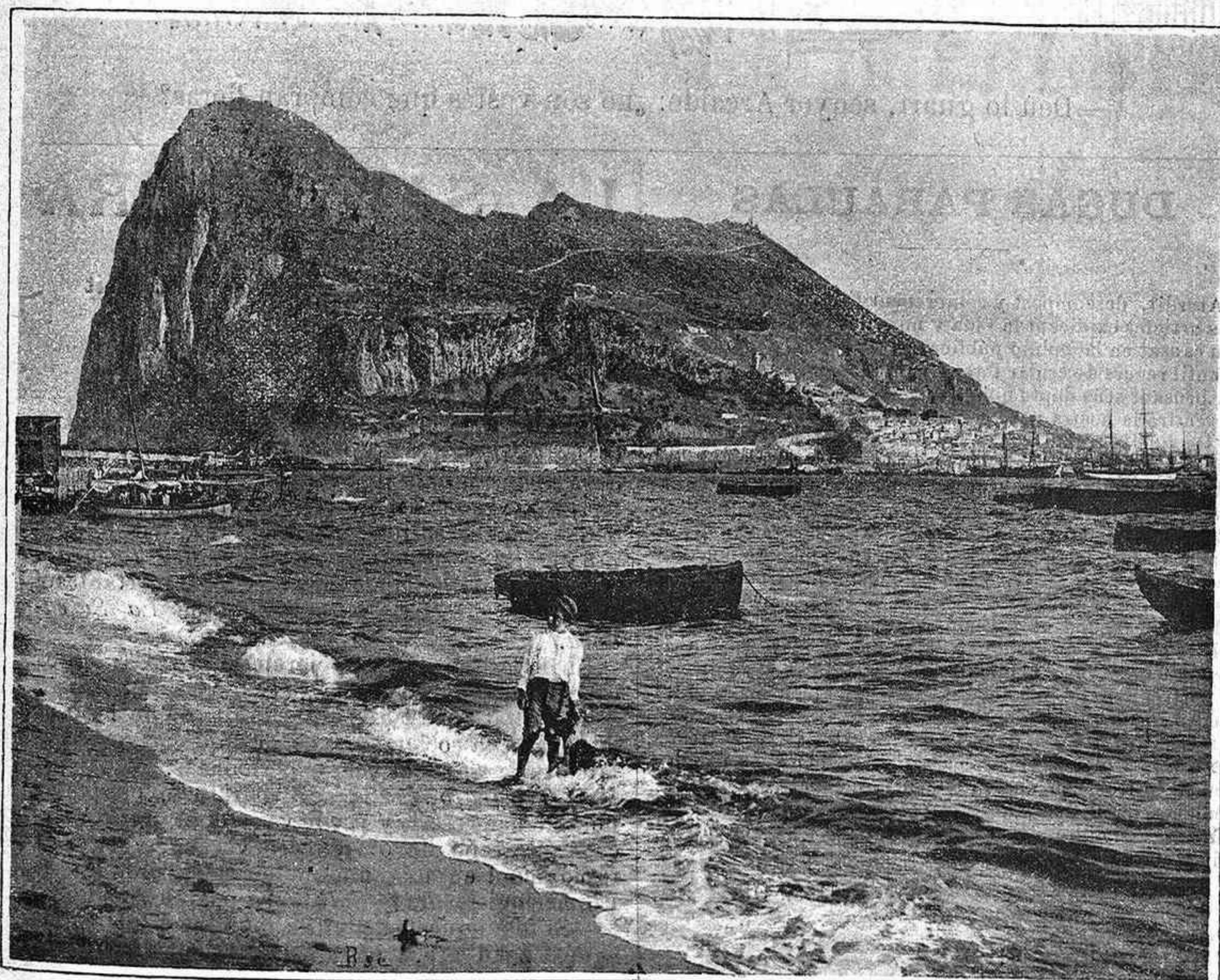
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

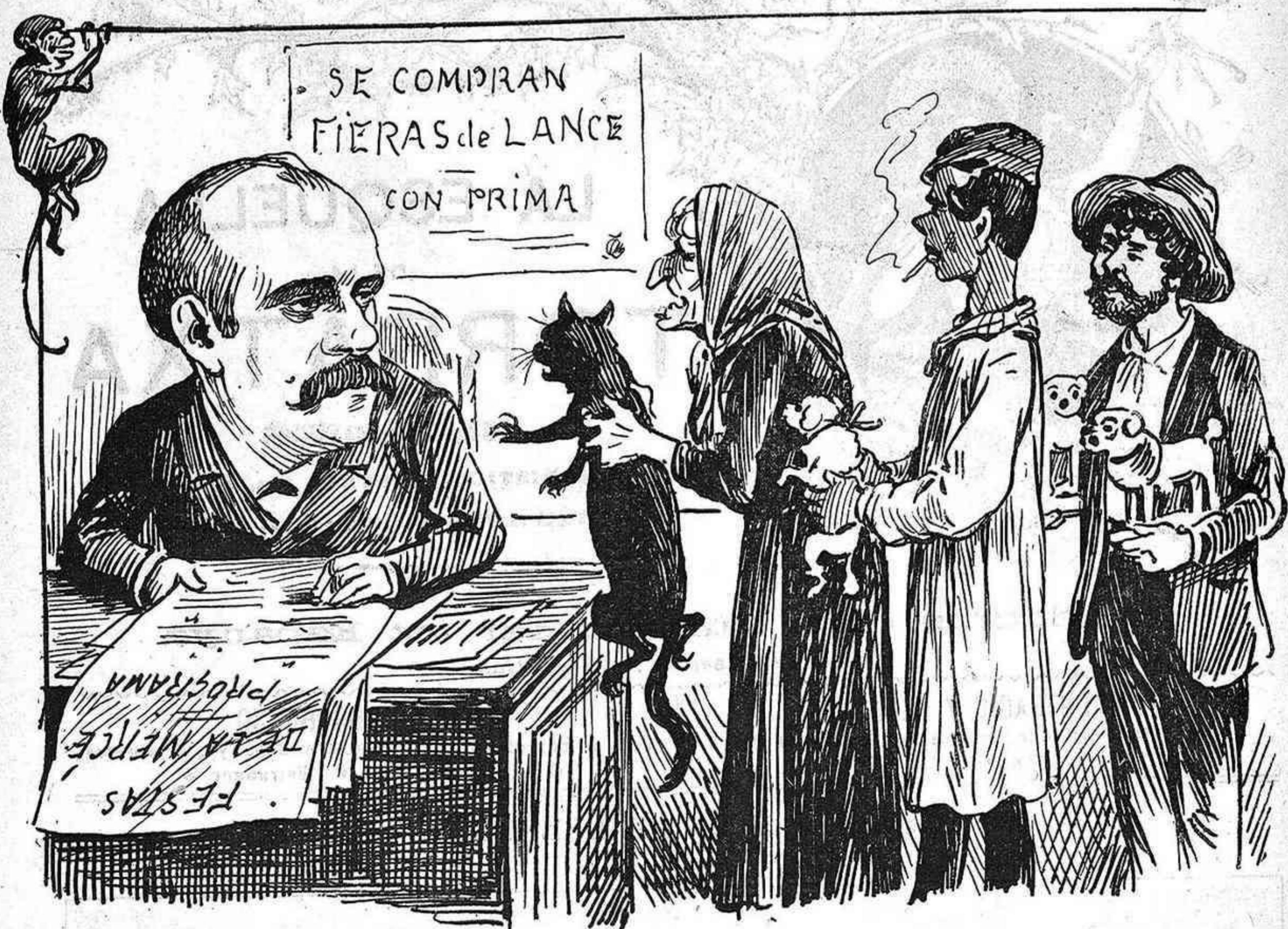
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

ESPAÑA Y LA MA DEL INGLÉS

Lo penyó de Gibraltar.

A CAN GARLANDA

—Deu lo quart, senyor Arcalde: ¿no son vostés que compran fieras?

DUGAS PARAULAS

Aturdit, descompost y comprendent l' efecte que 'ls nostres articles explicant la vida y miracles de *La Salvadora* han causat en la opinió pública, *El Diluvio* ha adoptat l' infantil recurs de cridar fort, armar escàndol y tocá l' bombo, pensant sens dupte que gracias al seu soroll Barcelona no sentirà la nostra veu serena é implacable.

¿De qué's tracta ara? ¿De *La Salvadora*? Donchs á aquest punt ha de dirigir los seus fochs. ¿Ha impugnat cap dels nostres datos; ha desfet una sola de las nostras categòriques afirmacions? Donchs queda en peu tot lo que hem dit, com hi quedará lo que 'ns falta per dir encare. En quant á las malignas insinuacions que feya en lo número del diumenge passat, en *La Campana* de demà li donaré l' única resposta que 's mereix.

Per acabar, una observació. Segons *El Diluvio* lo de la *Salvadora* es ja un assumptu del temps de Mari-Castanya. Ja veurá ell y veurá 'l públich com *El Diluvio* s' equivoca: 'ls nostres articles ho demostrarán palpablement, y si 'ls quedés encare algun dupte, llegeixin lo «Boletín oficial» d' aquesta província del 3 d' Agost de 1894 (del divendres passat; ja veuen si es fresch), y en ell hi trobarán una providencia judicial que precisament se refereix á la famosa *Salvadora*.

Y ara prou digressions. Deixém la palla pels que 'n vulguin y aném desseguida al grà.

P. DEL O.

LA SALVADORA

Historia de una societat de crédit

IV

DE LA SALVADORA AL DILUVI

Lo fill ó siga *El Telégrafo* anava prosperant y engreixantse, mentres la mare, ó siga *La Salvadora* se decandía á ulls vistos, y embolica que fà fort, s' acostava á marxes dobles l' hora inevitable de la gran catàstrofe. Es inútil recordar que 'ls propietaris y principals redactors del *Telégrafo* continuavan desempenyant puestos importants en las Juntas directiva y consultiva de *La Salvadora*.

En lo primer article vejerem ja la trassa especial ab que cumplian la seva gestió administrativa y 'l resultat funest que aquesta tingué en 1865, al declararse la societat en suspensió de pagos. Vejamlos ara traballar com á periodistas.

El Telégrafo, per la seva baratura, per estar notablement escrit y per haver trobat en lo mercat un terreno llavors encare verge, 's convertí rápidament en una finca sumament productiva. Los accionistas de la *Salvadora* podian dir:

—Si tota aquesta activitat, tot aquest talent, tot aquest zel d' ara, l' haguessin empleat en pró del

mateix *Telegrafo*, com en conciencia devíen, durant l'any primer de la seva publicació, avuy 'l barco destrossat de *La Salvado*, a tindria en ell un port de refugi, y la pobra mare no moriria, saquejada y abandonada del seu fill legítim.

Pero 'ls homes del *Telegrafo* no feyan cas de aquestas dolensas. Esperits forts, tiravan el mort sobre 'ls accionistas, y 's quedavan tranquilament ab el viu à casa seva.

De la viuda y fill Patxot per una meytat, de don Joseph de Lasarte per una quarta part y D. Manuel de Lasarte per la quarta part restant havia quedat la propietat del *Telegrafo*. En la mateixa forma possehiren y explotaren *El Principado*, que com un paréntesis de una mica mes de dos anys (Del 10 de agost de 1866 al 30 de Setembre de 1868) reempassà al *Telegrafo*. Pero *El Telegrafo* tornà à surtir lo 1er de Octubre de 1868, al triunfar la Revolució de Setembre.

Com à curiositat doném à continuació un facsímil del primer número de *El Principado*. Examínalo y llegeixin sobre tot la nota: *Cuatro palabras á nuestros lectores*.

NÚM. 1. BARCELONA.—VIERNES 10 DE AGOSTO DE 1866.

EL PRINCIPADO.

DIARIO DE AVISOS, NOTICIAS Y DECRETOS.

EDICION DE LA MAÑANA.

Por un mes en Barcelona...	6 rs.	Barómetro.	m. 763	Sale el Sol á las 5 h. 3 ¹	SOL
Por tres meses fuera.....	24 rs.	Termómetro do Reaumur.	20°	Se pone á las 7 h. 7	Se pone 6 h. 40
En el extranjero tres meses.	51 rs.	Tiempo. Nubes	7 m.	763	LUNA.

† Hoy es obligación de oír misa.—SANTO DEL DIA: San Lorenzo, diácono, san Beatus, confesor, y santo Astero, virgen y mártir.—Absolución general en la Merced.—Luna nubosa á las 2 h. 45¹ de la tarde, en Leo.—CUARENTA HORAS: continúan en la iglesia de la Virgen del Rosario, de benditos de Santo Domingo; se descubren á los seis de la mañana, y se reserva á los siete y media de la tarde.—CORTE DE MARIA: hoy se hace la visita á Nuestra Señora de los Milagros, en su iglesia.

ADVERTENCIA.

EL PRINCIPADO se encarga de cubrir las suscripciones pendientes de «El Telegrafo». Los señores suscriptores que optén por retirar el importe adelantado de la suscripción, se servirán pasar á esta administración, y les será devuelto puntualmente.

CUATRO PALABRAS A NUESTROS LECTORES.

Es nuestro propósito tomar una parte activa en la política. Vamos á abogar por la reorganización de los dos grandes partidos constitucionales. La obra de descomposición de los partidos medios en beneficio de los extremos, conviene que cese. Convine que renazcan las luchas nobilísimas de la tribuna entre principios alines. Y no mas luchas estériles en las calles, no mas lágrimas, no mas sangre. Abrigamos el convencimiento de que agrupados todos en torno de los poderes constitucionales, del trono y las cortes, y conceatrándose allí la vitalidad entera de la nación, las instituciones se salvan, y se recobra el pais de sus pasados quebrantos; al paso que diseminados abriremos las puertas de par en par á la perturbación perenne y á la ruina. También opinamos que para el escritor público lo mismo que para el moralista, la reina de las virtudes debe ser la templanza, y por lo mismo esfrecemos tributarle en todas ocasiones fervoroso culto. Católicos de corazón y españoles ante todo, contando con correspondentes celosos, con articulistas queridos del público, con revisteros laboriosos y fidedignos, esperamos hallar una buena acogida en el seno de las familias.

Facsimil del primer número de EL PRINCIPADO.

Ja ho veuen. L' antecessor del actual *Diluvi* contemporisava ab los moderats del any 66, extermidors dels liberals: se declarava partidari del trono y catòlico de corazon. ¡Qui sab si tot això era fill del desitj de congraciarse la benevolència de las autoritats imperants, pera sustreure's de certas responsabilitats dimanadas dels gatuperis de *La Salvadora*!

Lo cert es que molt tranquils continuaren publicant *El Telegrafo* y percibint las quantiosas ganancies que 'l periódich produgia. Això durá fins al dia 28 de Agost de 1871, d' eterna memoria en la historia de aquesta publicació. L' edició de la tarde del dia 28 de Agost sigué l' últim número de *El Telegrafo* que veié la llum pública. *El Telegrafo*, un periódich en plena prosperitat, desaparegué sobtadament, precipitadament, com si l' empaytessen, tres dias avants de acabá 'l mes, despidintse á la francesa dels seus numerosos lectors, sense explicar, ni indicar lo motiu de aquesta in-

tempestiva resolució. Aquest motiu no podia passer politich, per quant la prempsa, en aquella feta, go-sava de la mes omnívoda llibertat. ¿A qué, donchs, se devia un cambi tan soptat? No s' impacientin, que prompte ho sabrán.

AÑO XII.—N. 240 BARCELONA.—LUNES 28 DE AGOSTO DE 1871.

6529

EL TELEGRAFO.

DIARIO DE AVISOS, NOTICIAS Y DECRETOS.

EDICION DE LA TARDE.

PRECIO DE SUSCRIPCION	Horas.	Termómetro Reaumur.	Barómetro en m.	Viento. Flojo. Recio	Atmósfera.	SOL.
Barcelona 1 mes... 6 rs.	24	10 n.	20°	763	S.	Sale á las 5 h. 3 ¹
Fuera tres meses. 24 rs.	27	7 m.	21°	763	S.	Se pone 6 h. 40
Extranjero idem... 51 rs.	31	21	27.3	763.3	S.	Sereno. Luna.

SANTO DEL DIA: San Agustín, obispo, doctor, fundador y confesor, y san Leovigildo.—CUARENTA HORAS: continúan en la iglesia parroquial de San José, Santa Mónica, se descubre, las nueve de la mañana y se reserva á los siete de la tarde.—CORTE DE MARIA: hoy se hace la visita á Nuestra Señora de los Milagros, en su iglesia.

Facsimil del últim número de EL TELEGRAFO.

Los suscriptors, poch enterats de las interioritats de l' empresa, apena van adonarse del escamoteig, perque després de haver rebut á la tarde del 28 d' Agost l' últim número del *Telegrafo* rebian al demati del dia següent, un periódich de la mateixa forma, del mateix tamany, imprés en gran part ab los mateixos tipos, encare qu' en distint establecimiento tipogràfic, un periodich en fi, que 's titulava *LA IMPRENTA*. Comparin las cabeceras:

AÑO I.—N. 1 BARCELONA.—MARTES 29 DE AGOSTO DE 1871.

LA IMPRENTA.

DIARIO DE AVISOS, NOTICIAS Y DECRETOS.

EDICION DE LA MAÑANA.

PRECIO DE SUSCRIPCION	Horas.	Termómetro Reaumur.	Barómetro en m.	Viento. Flojo. Recio	Atmósfera.	SOL.
Barcelona 1 mes... 6 rs.	24	10 n.	21°	763	SE.	Sale á las 5 h. 3 ¹
Fuera tres meses. 24 rs.	28	7 m.	21°	763.3	SE.	Se pone 6 h. 40
Extranjero idem... 51 rs.	31	21	21	767.1	SE.	Sereno. Luna.

SANTO DEL DIA: la dogollación de san Juan Bautista, y santa Sabina, mártir.—CUARENTA HORAS: continúan en la iglesia parroquial de San José, Santa Mónica: se descubre á las nueve de la mañana y se reserva á las siete de la tarde.—Mañana principian en la iglesia de la Congregación de Nuestra Señora de la Esperanza.—CORTE DE MARIA: hoy se hace la visita á Nuestra Señora de Mayo, en san Felipe Neri, ó á Nuestra Señora de Mayo, en santa Ana.

Facsimil del primer número de LA IMPRENTA.

Si algú diu que 'l *Telegrafo* desapareix, que la *Imprenta* es un nou periódich, y que per lo tant s'interromp aquí la tradició que, segons nosaltres, uneix *La Salvadora* ab l' actual *Diluvi*, li diré que no 's precipiti.

La Imprenta, en son primer número (29 Agost) afirmava quedar encarregada de cubrir las suscripcions que *El Telegrafo* deixava pendents.—En son número segon (30 Agost) consignava que tant en la marxa política com en l' administrativa no perdonaria sacrificis per omplir l' buyt que havia deixat *El Telegrafo*.—Y en son número ters (31 Ago t) escribia lo següent (primer suelto de *Crónica local*.-pág. 56):

«Siendo numerosas las personas que se han acercado á la administración de este periódico, para informarse de la marcha política que se propone seguir, creemos conveniente contestarlas públicamente y para ello bastará una línea. *La redacció integra de EL TELEGRAFO redacta LA IMPRENTA*. Y la misma persona que dirigía aquel periódico dirige este. Somos, pues, todos conocidos de antiguo con nuestros

lectores y no variamos. Las mismas personas, idénticas ideas, igual conducta...»

La tradició, donchs, no s' interromp. Els mateixos interessats confessan que *La Imprenta* es *El Telégrafo*. No s' ha canviat mes que l' etiqueta: la mercancía es sempre la mateixa, y la mercancía procedeix de la fàbrica de *La Salvadora*.

—Llavoras—dirán vostés—quina es la ratió de aquest canvi tan anòmal, tan estrany, tan inesperat?

Ara ho explicaré.

**
En la fulla que publica'l Sr. Soujal, ab motiu de la guerra de mala llei que feu *La Imprenta* al tranvía de Gracia en construcció, afirma que'l canvi de titul de *Telégrafo* ab *Imprenta* «aparece haber coincidido con cier o amago de embargo de bines de personas que formaron la Junta Directiva de aquella sociedad anònima de ominoso recuerdo, llamada *La Salvadora*.»

Ja tenim el primer raig de llum; pero nosaltres, desitjósos de aclarir en lo possible aquesta coincidència, sabent que qui busca troba, hem buscat y hem trobat.

Un grup de burlats acreedors de *La Salvadora*, reunits baix la denominació de *Mañé y litisiosos*, van començar un judici executiu (que per cert encara dura) contra la Societat primer, y després, ja un cop aquesta declarada en quiebra, contra 'ls accionistas un per un.

A l' any 71, trobantse encara 'l litigi en lo primer període, Mañé y litisiosos per reembolsarse de la suma de 191,430 \$ reclamaven que 'ls accionistas morosos els satisfessin un dividendo passiu de un 5 per cent que la societat havia acordat, segons anunci suscrit per D. Manuel de Lasarte, secretari general y publicat en lo Butlletí oficial de 1.er de Juliol de 1865.

Donchs ¡assóbrin e! En la llista dels accionistas morosos hi figurau tots los Patxots y tots los Lasartes de las Juntas Directiva y Consultiva de *La Salvadora*. Intervenian en la direcció y administració de la Societat, demanavan el cumpliment dels seus acorts; pero ells no afliuixavan la mosca. Se tractava sols de un miserable dividendo de un 5 per cent, se feyan richs ab *El Telégrafo*; pero no pagavan.

Per fi, després de grans traballs, Mañé y litisiosos, obtenen un auto requerint de pago als accionistas morosos, y entre ells, com es consegüent als Patxots y als Lasartes. Al mateix temps, per aquells dies (22 Abril 1871) la societat *La Salvadora* era declarada en quiebra. Las borrascas se transformaven en una verdadera tempesta desfètia sobre 'l cap dels accionistas.

No s' olvidi que sols com accionistas, y no com a administradors de *La Salvadora*, eran requerits en aquella ocasió los propietaris del *Telégrafo*. De moment las circumstancies els posavén en la mateixa situació de les sevás víctimas.

Donchs bé, en tant que les sevés víctimas poch hòbils, desprevingudas, impossibilitades de ocultar lo que possehian y no sabent de nadar en mitj de aquell trángul desfet, ho anavan perdent tot en lo naufragi, aquest la seva caseta, aquell altre 'l seu establiment, el de aquí 'l seu benestar y 'l de allí hasta la salut y la existència; en tant que tot això succechia, 'ls accionistas propietaris del *Telégrafo*, 'ls ex-directors y ex-consultors de *La Salvadora*, no perdian res.

Això sí, *El Telégrafo* desapareixia del mapa. A punt va estar de tornar a *La Salvadora* de ahont dimanava y ab quals fondos havia sigut

fundat. Això fins hauria semblat providencial; pero à la Providència algunes vegades també li pegan.

El Telégrafo ha mort; ¡viva *La Imprenta!* *El Telégrafo* ha mort; ¡viva la Pepa! *El Telégrafo* ha desaparescut; ja no hi ha embark possible.

**
Una consideració de caràcter general, à modo de intermedi.

Així com hi ha persones qu' al morir nombran hereus de confiansa (¿veritat Sr. Laribal?) no falta qui diu que n' hi ha d' altres qu' en certs cassos compromesos apelan al recurs de nombrar propietaris de confiansa (¿veritat Sr. M....?) No hi ha necessitat, per ara, de dir qui es aquest Sr. M....

L' intermedi donchs, està acabat. Deixém per un altre dia certas coses reservades, y torném à las que son públicas.

**
¿Quina conducta seguian els propietaris del «extingit *Telégrafo* ab los seus consocis de *La Salvadora*, víctimas dels primers embargs? ¿Quin consol els donavan, quan tants infelissos per culpa d' ells tragavan els primers glops d' aigua amarganta?

Examinemho, ja que també resulta molt edificant, potser mes edificant que tot lo que portém relatat fins ara.

Ans que tot s' apelan del auto del jutjat, y així guanyan temps. Alguns d' entre ells, en sos escrits—els tinch à la vista—negan que sigan accionistas de *La Salvadora*. Es cert que havian figurat constantment en las Juntas directiva y consultiva de la societat; pero insisteixen en que no son accionistas, porque las accions que havian de possehir forzosament pera ser directors y consultors, avants de la suspensió de pagos, *las varen traspassar à la mateixa Societat*. De m' nera, que aquesta es qui a de pagar y no ells. Mentre existeixi un accionista que no haja aprontat lo valor total de las accions, ells, en sa calitat de cessionaris, no son responsables del pago de cao dividendo.

Ho estinch llegint y dupto de lo que llegeixo. No pot concebirse que 'ls mateixos homes que ab els seus desacerts (diguemne desacerts) havian tirat à l' aigua à tanta gent honrada, en lloc de compartir, com à bons companys, la desgracia ab ells, s' entretinguessin à enfonzarlos à patadas y à estaburnirlos à cops de rem. Això es el colmo de la cruetat y 'l cinisme.

¡Quinas pàgines més odiosas no tancan els innumerables processos de *La Salvadora*! Y 'ls homes que així procedian redactavan la *Imprenta*, y desde las sevés planas donavan à tothom llisons de moralitat y de decencia.

Com es natural, ni 'l Jutjat, ni 'l Audiencia van admetre tan cíniques excusas, y siguieren condemnats à corre la mateixa sort que 'ls demés accionistas. Havian de ser embargats com tots los altres.—Tinch també à la vista las diligencias judiciales d' embarg y d' elles resulta que tots, tots enterament, van declararse pobres. Pobra la viuda de Patxot, pobre son fill D. Manuel, director de *La Imprenta*, pobre D. Joseph de Lasarte, y més pobre que ningú D. Manuel de Lasarte. Aquest vivia ab una seva germana, Caspe, 75, 2.º, el pis de sobre 'l que jo habito actualment, y desde 'l qual trasso aquestas ratllas. Declara D. Manuel que viu allí, que no pot pagar las 3,750 pesetas que de moment se li reclaman, y diu que no té bens per designar y que 'ls mobles del pis son de la seva germana, la qual exhibeix la llibreta

del lloguer extesa en nom seu *desde'l mes de Maig de 1863.*

Y com *La Salvadora* no va fer suspensió de pagos fins al 17 de Agost de 1865, resulta que l'secretari general de aquella societat, dos anys avants de la catàstrofe, ja no tenia domicili.

* * *

¿Y 'ls diners guanyats ab *El Telegrafo?* ¿ Y 'ls

beneficis considerables de *La Imprenta*, que segóns veu pública, eran repartits integralment entre las famílies Patxot y Lasarte, sens dupte per lo bé que redactavan aquest periódich?

¡Calumnias! Tots eran pobres com à ratas: aixís al menos van declararlo y van suscriureho. Mentre tant, als demés accionistas els arrancaven els dividendos de l' ànima. Las víctimas sufrian

MEDITACIO

Se queda pensativa
y para de llegir...

¿Qué deurá dí aquest llibre?
¿qué deurá dir?

mort y passió, en poder dels acreedors... y ells, los principals causants del naufragi, tant tranquil·ls. Tots eran pobres. Y ja se sab que allá ahont no hi ha, l' rey hi pert els drets.

Avants d' acabar, un detall pintoresch.

Un tal Ramón Pilofia, amenassat d' apremi, corregué al jutjat ab un escrit, dihent:

«Que el infrascrito no posee, ni ha poseido jamás las 20 acciones que se relacionan, y que si bien es cierto que en su calidad de conserje que fué de la Sociedad anónima *La Salvadoria*, los directores pusieron bajo su nombre aquellas 20 acciones, también lo es que inmediatamente de haberlo así realizado, le hicieron firmar el traspaso en blanco, y se quedaron otra vez con las 20 acciones traspasadas en su poder.»

Aquest curiós escrit que pinta al viu las traperías de *La Salvadoria*, es de fetxa 20 Abril de 1871 y l' suscriu com a advocat... qui dirian?

D. JOSEPH LARIBAL, actual director y co-proprietari del DILUVI.

Divendres contém acabar.

P. DEL O.

NITS GRACIOSAS

Avuy los carrers de Gracia
semblan tots lo de las Moscas
l' incomparable Gausachs:
els ha deixat á las foscas.

DE BALCÓ Á BALCÓ

—Vehineta, vehineta,
la dels ulls de blau de cel,
l' hermosa entre las hermosas,
de cap á cap del carré,
la de las flors envejada,
l' algria dels aucells,
vol ferme l' favor, vehina
d' atendre un poch?....

—Digui ¿qué?

(De segú que se 'm declara
ho esperava ja fá temps.)

—No se pas si la molesto....

—¡Vosté molestá! Al revés....

Dogui, digui; parli, parli
(Avuy si que s' atreveix.)

—Feya rato qu' esperava
que l' cap alsés un moment
sols per ferli una pregunta:
mes tinch por... si molestés....

—(Se 'm declara, se 'm declara!)

No molesta, no; no crech....

—De vegadas... si algú escolta....
pot pensarse....

—Sí; ho comprehend:
hi ha tanta gent xafardera....
Mes no fassi cas de res,
parli, parli (¡prou li costa!)
Ja pot parlar sens rezel.
—Y donchs bueno... vehineta....
¿No sabría quin' hora es?

M. y B.

VUYT DIAS A FORA

Quan una dona fica la banya al forat, no hi ha mes remey que arronsar las espatllas y sucumbir á las sevas exigencias.

¡Bé n' hi ha fet lo pobre senyó Huguet de reflexions á la seva seyyora! ¡Bé l' ha predicada per demostrarli 'ls inconvenients del seu plan!

—Considera que ara com ara á fora tot es plé; ten present que som sis, y sis personas no caben en qualsevol puesto; feste cárrech de que una passejada d' aquesta naturalesa 'ns costará un sentit....

Ni se l' ha volgut escoltar: tretze son tretze. Vull anar á fora, vull anar á fora y vull anar á fora.

—Ets lo més avaro y poruch que s' ha vist al món,—diu en conclusió la testaruda seyyora:—en tot hi veus sombras y obstacles. Pero aquesta vegada no 'm deixaré ensiburnar per las tevas tacanyerías. ¿Qui t' ho ha dit que totes plé? ¿D' ahont ho has que tret aquesta passejada 'ns ha de costar tant?

—Ho he sentit á dir. Aquest dia al café un senyor explicava que....

—¿De las explicacions dels seyyors que van al café fas cas?.... No hi anessis, no sentirias dir besties....

—¡Oh! No, Clementina; no son besties. Aquell seyyor lasegurava..

—Bé, bé, no n' haig de fer res. Si ell assegura una cosa, jo n' asseguro un' altra. ¡Si que se ria bonich!... ¿Es dir que nosaltres no podém anar vuyt días á fora, y la dona del llauner fa un mes que hi es, y la betas y fils ha estat dugas senmanas á Montserrat, y la senyora Tuyas del pis de dalt igualment, y 'ls de la xocolatería també, y....—

Tanta y tanta gent arriba á anomenar la senyora Clementina, que al últim lo senyor Huguet baixa 'l cap y 's dona: la forsa numérica de la majoria l' ha vensut.

—¡Cóm tú vulguis!—murmura 'l pobre senyor, ab resignació verdaderament conjugal:—janirém á fora!

* *

Si 's tractés de fer dissapte ó de fregá 'l pis, la senyora Clementina potser tindria mandra y no s' hi donaria gayre pressa; pero com es cosa d' anar á passar vuyt días al camp, en un tancar y obrir d' ulls té acabats los preparatius.

Lo bagulet está ple de roba interior y brusas per la quixalla; lo senyor Huguet troba tots los mitjons recusits y las camisas á punt; en quant á ella, la senyora Clementina s' ha limitat á comprarse una bata per anar mes cómoda, unas sabatillas per estar per casa y una sombrilla vermella per surrir á passeig.

Senyalat ja 'l dia de la marxa y decidit que 'l poble ahont anirán siga 'l de Vallayrós, lo matrimoni confecciona ab escrupulós cuidado 'l seu pressupost de gastos.

—Anirém á tercera—diu ell:—¿no 't sembla?

—Per mi encara que sigui á quarta: la qüestió es surrir á fora.

—Bueno: *ida y vuelta*, á set pessetas cada hú....

—¿Cóm s' entén cada hú? Las criatures no pagan res: las durém á la falda ...

—¿Sí? ¿De quina manera ho farás per dur á la falda quatre criaturas, que la mes petita té cinch anys?

—Bé, tú no t' amohinis: dirém á algún passatger que 'ns en aguantí un parell....

—Endavant, donchs; veurém qué 'n surrirá: *ida y vuelta*, catorze pessetas.

—Catorze. Vés dihent.

—Estada de vuyt días á Vallayrós.... ¿Quant te sembla que hi posarém?

—Tres pessetas diarias per persona.

—Escolta, ¿á las criatures, que las consideras persones també?

—Ay, Huguet, qu' ets tanoca! ¿A un baylet de cinch ó sis anys vols que se 'l tingui com un cos gran? Ab la quixalla no tens de pensarhi.

—¿Qué! ¿qué també dirás á algúν vehí del poble que 'ns els tingui á la falda, es á dir, que 'ns els mantinguï?

—Faré lo que bé 'm semblarà ¿ho tens entés?.... Mira; posa per nosaltres tres pessetas diarias, y per ells una.

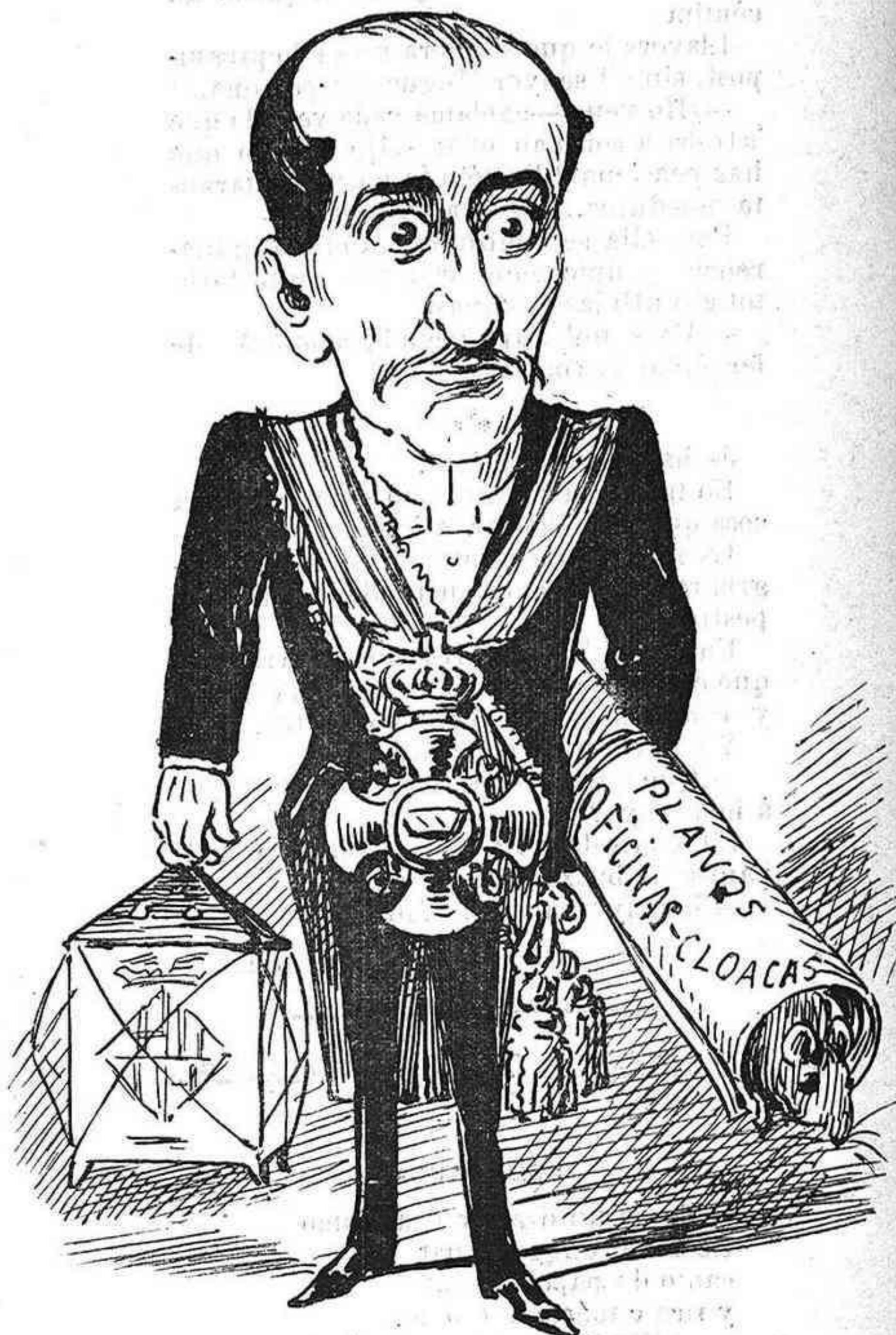
—Ja ho trobo més enrahonat. Sis per vuyt, quaranta vuyt; més quatre per vuyt, trentadós... Son vuytanta pessetas y catorze del viatje, noranta quatre.

—Ja ho veus! ¿Per la miseria de noranta quatre pessetas, ens estariam de donarnos lo gustasso de...

—Oh, espérat! ¿Qué 't figures que ja no hi haurá cap mes gasto? ¿Y 'ls extraordinaris, los imprevistos, los malgastets que farém anant á las fonts, á las ruinas, á las festas del voltant?....

—En fi... pósahi sis pessetas més: serán vint duros i odons. Ja ho veus, vint duros!

PER SANT SALVADOR

Lo Salvador té una creu
que 'ls electors li han donat:
ara ja no mes li falta
que sigui crucificat.

—Vint duros!... ¡Mitj paper de plata per un caparitxo tan tonto com lo de...—

Lo senyor Huguet no s' atreveix á continuar, perque coneix de sobra á la seva Clementina y sab perfectament la cara que fa y las unglas que treu quan algú intenta contrariarla.

La partida está resolta. Gastos, vint duros: fetxa de la marxa, l' endemá á primera hora.

Tot lo vehinat s' entera aquell vespre de que la familia Huguet se 'n va á passar vuyt días á Vallayrós.

* * *
Los empleats del carril obligan al senyor Huguet á pendre passatje enter pels dos noys grans y mitj per cada un dels petits: primera alteració del pressupost.

Vallayrós no està situat al peu de la via. De la estació al poble s' hi ha d' anar forsolament en carruatje: segona alteració.

En tota la vila no troben allotjament per menys de sis pessetas al dia cada persona gran y tres cada un dels menuts: tercera alteració ..

En fi; que d' augment en augment, los càculs for-

mats van desguitarrantse de tal manera, que dels vint duros senyalals per tota la passejada, als tres dies ja no n' queda un centí.

Llavors lo que s' altera no es lo pressupost, sino 'l senyor Huguet en persona.

—Ho veus?—exclama cada vegada que s'troba à solas ab ella:—Ho veus lo que has ocasionat? Portém ja gastats quaranta nou duros... quaranta nou!...

Pero ella se 'l mira ab tranquila indiferència y únicament se digna contestarli, tot girantli las espalles:

—Aixis un' altra vegada apendràs de fer milló 'ls comptes.

**

Ja han tornat de fora.

En tota la seva escale no s' parla d'altra cosa que del célebre viatje.

La senyora Clementina està boja d' alegría referint las excelencies de la vida campestre.

En canbi 'l senyor Huguet no fares mes que escriure números en un cap de paper y contar misteriosament ab los dits.

Y quan algú li pregunta:

—¿Qué tal? Diu que han estat vuyt días à montanya?

Ell contesta ab accent adolorit y palpantse la butxaca de la hermilla:

—Sí senyor: à Sierra Morena.

A. MARCH.

L' APARIENCIA

SEMI-FAULA

Tenia un drapayre un tomo
ricament enquadernat
canto de paper daurat
y rica cuberta al cromo.

—Eix llibre val un caudal!
deyá à tothom lo drapayre:
mes si havia molt mirayre
ningú li oferia... un ral.

Passá temps, y 'l llibre aquell
tan bonich y tan mirat,
per molt qu' eixa al mercat
ja ningú feya cas d' ell.

Lo bon drapayre que veya
que d' altres llibres brutots
y d' altres cent paperots
constantment diners ne treya.

No comprenia perquè
d' aquell que tant bonich era
ni un sol comprador sisquera
volia prometre res.

Lo bon home no sabia
que 'l llibre que va al mercat
res li val l'enquadernat
si en sos fulls no hi ha valia.

Y jo, encar no sé perquè
tal com ab llibres ho fém
à las persones tractém
per poder distingir bé.

Mes ja ho veig! Si pe 'l daurats
no 'ns apreciessim y 's cromos....

COSTUMS FI DE SIGLE (Dibuix original de S. AZPIAZU)

no n' hi haurfan pochs de tomos
pels encants, despreciats!..

LLUIS MILLÀ.

OJO, SENYOR ARCALDE!

Si passa 'ls ulls per los següents números
y no s' esgarrifa, serà que 'ls seus nervis
no tenen sensibilitat, perque cregui que
n' hi ha per fer caurer en basca à qualsevol
arcade que tingui l'ànima à son puest
y al mateix temps per sublevar als Barcelonins mes mansos.

Gastos del personal facultatiu de una casa de socorro dels Amics dels Pobres de Barcelona.

Metge director.....	1,800 pessetas anuals.
Tres metges à 1,500.....	4,500 " "
Conserje à 1,160.....	1,160 " "
Enfermer à 180.....	180 " "
Dos camillers à 1,080.....	2,160 " "
Total pessetas.....	9,800 "

Gastos del personal facultatiu del Dispensari instalat en los baixos de la casa de la ciutat.

Senyor Decà.....	4,000 pessetas anuals.
10 metges à 3,000.....	30,000 " "
2 practicants à 1,000..	2,000 " "
3 escriptors à 1,500....	4,500 " "
3 mossos à 1,000.....	3,000 " "
Total pessetas.....	43,500 cada any.

Afegeixin á lo anterior los demés dispensaris y laboratoris y, si no estém equipats, solsament lo personal facultatiu de metges de la casa Gran puja 240,000 pessetas al any y 'l personal de metges que travallan en las cuatro casas de socorro, sols puja unas 40,000 pessetas, es dir menys que un sol dispensari del Ajuntament.

Ara, si 'm volen creure, prenguin una mica d' ayqua naix per lo que pugui succeirlos després de un quadro comparatiu tan desastros pels interessos dels Barcelonins. Veritat que 'l protectorat del Ajuntament en favor de las classes menestras no deixa res que desitjar?

Teatros

TIVOLI

Ab Miss Helyet, El Rey que Rabió y otras celebradas obres del seu repertori, la companyia Elias continua mantenintse en lo favor del públic mentres ve l'anunciat estreno de Miss Robinson, que sembla que ja no es lluny.

NOVEDATS

Bon comensament!

Públich numeros, execució brillantissima y aplausos per tots los intérpretes: no pot demanarse millor inauguració que la que ha tingut la companyia d'òpera, dirigida pel notable mestre senyor Goula (fill.)

A París totas las donas
van ja pels carrers així.

Senyoras barceloninas,
iquin dia ho veurém aquí?

En la nit del debut se cantà l' *Ernani*, en qual ópera, tant la Sra. Aymó com los Srs. Ferrari, Ottaviani y Visconti, estiguieren discretissims y's guanyaren de debò la carinyosa acullida que la concurrencia va dispensarlos.

Una artista nova, la Sra. Wermez, se presentà per primera vegada ab lo *Faust*, demostrant que las bonas notícias que d' ella hi havía, estaven perfectament ajustadas á la veritat.

Creyém que la campanya d' ópera tan felisment inaugurada dissapte, ha de produhir tan bons resultats á la empresa com aplausos als artistas.

ELDORADO

Una notte á Venezia, opereta del famós Strauss, ha sigut un triunfo per la companyia Gargano.

L' acció, com ja 's comprén pel titul, se desarrolla en la encantadora ciutat del Adriàtic que tantas páginas ha donat á la historia, tanta inspiració ha prestat als artistas y tants assumptos ha facilitat al teatro.

Sobre un argument viu, animat y plé d' incidents d' efecte segur, lo célebre mestre vienes ha escrit un sens fi de pessas musicals en las quals la frescura y la elegancia van enllassadas en deliciós maridatje.

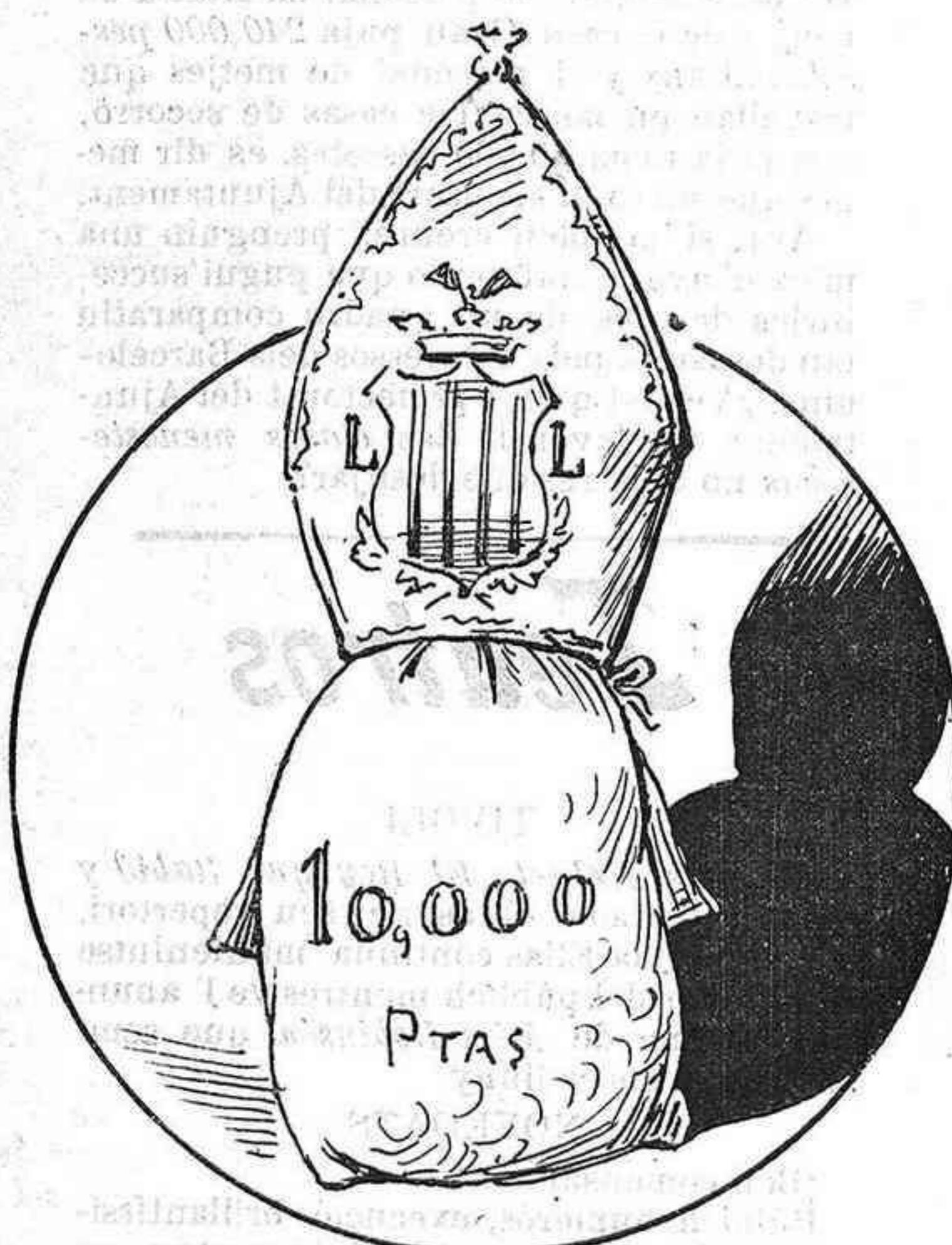
De totes las obras representadas fins ara per la troupe Gargano, *Una notte á Venezia* es la que més bon èxit ha alcansat, tan per las circumstancies enumeradas com pel carinyo ab que ha sigut posada en escena.

S' anuncian dugas produccions molt conegudas nostres: *La Gran Vía* y *El Duo de l' Africana*.

GRAN VIA

Lo bombo ab que ha sigut auunciada no corres-

VALENCIANADAS

L' Achuntament de las xuflas
se veu que no passa apuros...
Unicament per fè un bisbe
diu que 's gasta dos mil duros!

pón de bon tros al mérit de *El Duo con la Sultana*, sarsuela estrenada últimament en aquest teatro.

Dintre del seu gènero, es de lo més magret que hem vist: ni literaria ni musicalment considerada deixa entreveure que 'ls autors s' hi hajan trencat gayre 'l cap.

En quant á la execució, molt euydada.

Del *Reclamo* no 'n podém parlar fins á la setmana pròxima.

JARDI ESPANYOL.

Ara si que la empresa d' aquest concorregut local—indubtablement lo més fresh de Barcelona—ha trobat un filonet qu' explotar.

Dugas novedats ha ofert al públich en una sola setmana, y las dugas han caygut de peus: *Ali-Oli* y *La Llanterna Mágica*.

Ali-Oli, sarsuela en un acte, lletra del Sr. Carrascó, música del Sr. Pellicer, es una obreta molt pintoresca y moguda, que té per base lo que 'n podriam dir l' última campanya de Melilla. Hi surten moros, cristians, santons y cantineras; hi ha tochs patriòtichs y tiros, y al final hasta 's presenta en escena l' capitá Ariza.

Lo públich hi riu de bona gana y aplaudeix 'ls números musicals que, sense tenir pretensiòns, son ben tallats y revelan coneixement de la cosa.

* * *
La Llanterna Mágica, l' altra de las obras posades en escena, resulta com sempre, una sarsuela molt aixerida, molt graciosa y molt intencionada.

Aquellas vigorosas pinzelladas del popular C. Gumà, aquell devassall de xistes, aquell conjunt de quadros y escenes arrancats de la vida d' una ciutat, que no s' anomena pero que tothom endavina, adquireixen sobre l' escenari del Jardi Espanyol un relleu extraordinari.

La música, del mestre Giménez, es igualment celebrada y aplaudida.

Per lo que 's refereix á la execució, no citarem noms perque tots hi estan be y la llista seria molt llarga, ja que 'n *La Llanterna* hi pren part casi tota la companyia.

Mereixen, no obstant, especial menció lo senyor Huerva per la inteligiencia ab que ha posat l' obra, y la Sra. Mateu per no haverse desdenyat de desempenyar un paperet que apenas té quatre paraulas. Es un mirall en el qual molts artistas haurian de mirarse.

CIRCO EQUESTRE.

També aquí hi ha gènero africà: la pantomima *La Batalla de Wad Ras*, en la que 'ls Adams proban una vegada més que 'n aquest rengló no hi ha qui 'ls passi la ma per la cara ni pel lloch.

N. N. N.

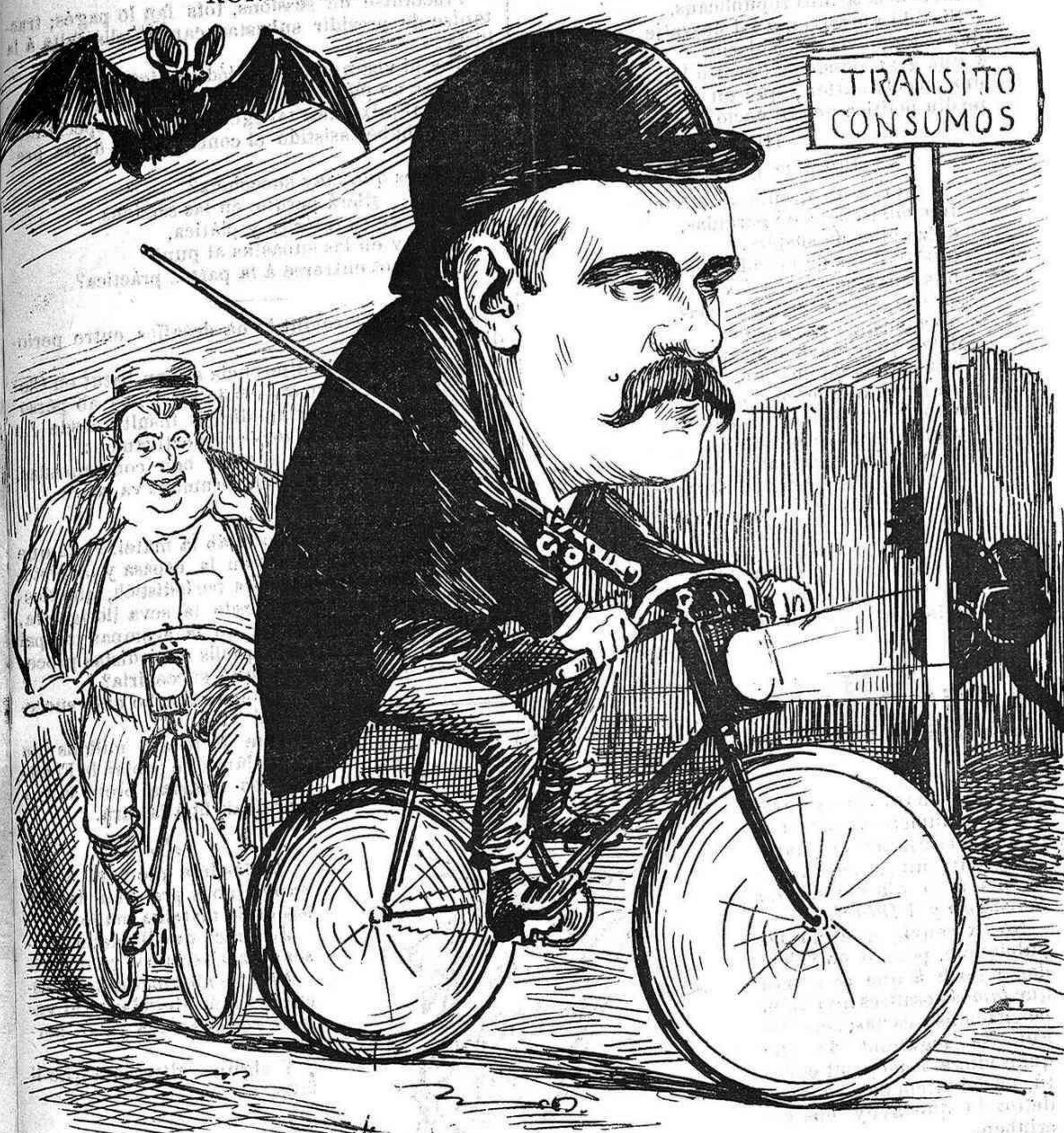
RECEPTAS

I

PER FER UNA SARSUELA

S' agafan quatre xulos
y dos ó tres cessants
que 'ls uns parlin de toros
y 'ls altres de menjar.
S' hi agregan dugas donas
que ballan lo can-can:
un tipo que s' engresca
al véurelas ballar;

RONDA NOCTURNA DEL ALCALDE MAJOR

A l' hora en que ja
s' apagan els llums

va á veure que fa
la gent dels consums.

un gura que no parla
y un quinto aixelebrat
que clava llengua als xulos,
dona menjá als cessants,
's mofa del Quimenas
y canta ab molta sal
un tango que de pebre
estigui carregat.

Ab las substancias ditas
barrejis un aixam
de raspas descocadas,
sargentos reeganxats,
toreros sens contracta
y pobres mendicants
qu' en mitj de una gran plassa
ó de un carré, (es igual),

un cant de gloria entonan
als cacauhets torrats.

A l' olla de l' escena
's tira tot plegat...
y á bon segur que 'l públich
encare aplaudirà.

II

PER FER POLÍTICA

S' agafa un kilo de prometansas,
ab una arroba de mala fé;
un parell d' unsas de recompensas,
dos quintars d' odi, quatre de ofensas
astucia, labia, forsa y parné.
S' hi posa un litro de hipocresía
varios discursos extravagants;

catorze cargas de apostasia,
aygua infectada de Monarquia
y brots dels arbres republicans.

Si s' hi afegeixen à tal brevatje
dugas ampollas de adulació,
y una gran dossis de barra ó latxa
uns pastels surten, que en mal llenguatje
ne diu política nostra nació.

III

PER FER L' AMOR

Se pren un quintá de afecte,
tres mil grossas de paraulas,
dotze kilos de suspirs,
quatre litros de miradas
una caixa de paciencias
quinze mil metros de pansas,
un adarm de pretensions,
dotze quintars de constancia,
una arroba de neguits,
un litro de such de calma,
catorze unsas de rialletas
y una lliura d' esperansas.
Se barreja tot plegat
ab accions del banch d' Espanya
(no ab *bonas accions*, que aquestas
son pocas y passan altas);
y surt un amor tan dols,
tan fi, tan pur y agradable,
que satisfà 'l paladar
de la dona més pintada.

J. USÓN.

Esquellots

Doném de tot cor las gracies à las numerosas personas que 'ns escriuen felicitants y enviantnos notícias referents à la qüestió de *La Salvadora* y 'l Diluvi.

No extranyin que no las publiquém, porque no volem donar lloch à que se suposi que també nosaltres inventem felicitacions y cartas; pero tinguin la seguretat de que quan vinga 'l moment oportú, no deixarém de fernes eco de tot lo que avuy ens escriuen.

Y ara y sempre, sápigan los nostres amichs y favoreixadors que may olvidarém sas frasses carinyosas ni la satisfacció que 'ns causa 'l véurels tan identificats ab nosaltres.

Ja hem entrat en la tempora de sessions municipals de segona convocatoria.

Cada dimecres, ab una regularitat matemàtica, los diaris locals publican aquesta noticia:

«Ayer no pudo celebrarse la sesión del Ayuntamiento por no haberse reunido suficiente número de concejales.»

JUHEUS ERRANTS BARCELONINS

Hem servit per en Colón,
per festas dels arrabals,
pels toros, per deu mil pobles...
y no 'ns pagan los jornals!

¡Qu' es extrany!

Tractantse de sessions, tots fan lo pagés; tractantse de presidir subastas, cap d' ells falta à la llista.

May hi vist que cap periódich digué:

«Ayer no pudo celebrarse la subasta del entaru-gado tal (aixó dels tarugos es la seva especialitat) por no haber asistido el concejal que debia presidirla.»

¿Cóm es que may succeheix?

¿Será perque en las sessions tot es retòrica y plàctica,
y en las subastas al punt
pot entrarse à la part... pràctica?

A Fransa tot sovint hi ha desafios entre periodistas.

En pochs días de diferencia s' han batut en Clemenceau y en Drumont, cada hu d' ells ab personas, à las quals havian dirigit insults desde *La Justice* y *La Libre Parole* respectivament.

Y perque las cosas anessin ben compensadas, Clemenceau va pegar y en Drumont va rebre.

Si aquells periodistas que ab la mateixa mà que l' acerada ploma, empunyan la espasa y la pistola, fessen com cert manobra periodistich, que després de vomitar insults desde la seva lloriguera, quan ha de sortir al carrer se fa acompañar pel vigilant y pel sereno; si aquells periodistas procedissen en aquesta forma, ¿qué succehiria?

¿Volén saberho qué succehiria?

Que 'ls trenta milions de ciutadans que poblan la França, no tindrian prou saliva per tirals'hi à la cara.

Es llàstima que aquí à Espanya no's prenguin las coses de la mateixa manera.

Jo crech que 'l mateix *In-sensat* acabaria per guanyari.

Perque ab una dutxa d' escupina tan abundant tal vegada recobraría la rahó perduda.

Y alguna altra cosa que li falta.

Abundan molt aquests días las fugas amorosas. Y dona la casualitat que la major part de las que fugen son casadas.

Jo ja ho veig: la calor apreta; l' amor, per altra part es foch, y be es necessari pendre una mica de respiro.

Per aixó 'ls que s' estan cremant baix la doble influència del amor y de l' atmosfera, no fugen per fugir, sino per anárse'n à fora.... à pendre la fresca.

Desgracias periódísticas.

L' altre dia 'l Sr. Bofill, crítich de *La Epoca*, va rebre una empenta, vacaure, y 's va rompre 'l fémur.

CAPRITXO

—Jo soch un duro
—Jo soch un nap.
—Mani y disposi.
—També; ja ho sab.

Posteriorment, l' amich Andreu, director del *Suplement*, mentres estava enfilat en una parra, va perdre l' equilibri y va enfonsar-se una costella.

Inútil dir que sentim de tot cor los contratemps suferts per nostres estimats colegas.

Ara que té l' teatro la Maria Guerrero, segóns diuhen, no troba companyía.

Casi tots els actors que podian ferli costat, tenen ja compromisos adquirits, y davant de las contractas ab que 'ls brinda l' papá de la Maria, tots fan l' orni.

Sempre he cregut lo mateix
y tal com ho crech ho expresso
se actriu y fer d' empressaria,
la vritat no fa guerrero.

Un estimat colaborador de *LA ESQUELLA* m' escriu lo següent:

«He arribat de Vich fa poch y al visitar l' altre dia l' Museo episcopal qu' es per cert una de las cosas millors de la famosa terra de las llançanisas, vaig saber que un meu cunyat pagés d' ofici hi tenia un quadro que havia pertenescut als avis dels seus pares.

—»¿Qué representa aqueix quadro—vaig pre-guntar.

»Y m' varen dir:

—»La Mare de Deu de la llet.

»Donchs bé, vaig anarlo a veure, trobantlo se-nyalat ab lo número 1,919 del Catáleg, y ma sor-presa sigué extraordinaria, al veure que a la imat-je de la Verge li havian tapat ab un paper lo pit qu' ensenyava exprementse'l ab el dit.

»¿Qué li sembla, Sr. Director?»

* * *

Lo que m' sembla vaig a dirlo ab tota fran-quesa.

O la Mare de Deu de la llet té rahó de ser ó no. En aquest últim cas, haurian de destruirla, de treurela de totes las iglesias, fins d' excomunicar-la hasta lograr que no n' quedés ni una en cap casa particular.

En lo primer cas, ó siga admesa la conveniencia de que dita imatge existeixi, no hi ha rahó per parli res. Bé està ab lo pit afora y exprementse'l.

Un gran número de generacions així s' han ve-nerada sense escandalisarse ningú.

Y que avuy vinga l' bisbe D. Joseph, posantli un paperet al pit virginal, no indica sino que 'ls bisbes dels nostres temps son mes cautelosos é in-finitament mes maliciosos, que 'ls que confirmaren als nostres revesavis.

Això es lo que m' sembla.

Aquest dia a un regidor, ab motiu de ser lo seu sant, los seus electors van ferli un valiós regalo.

Es lo colmo de l' abnegació, de la generositat y del desprendiment.

¡Electors, electorets!
aixó de la mida passa....
¿Vau elegirlo.... y encare
li feu regalos? ... ¡Es massa!

Per Ajuntament tranquil y despreocupat, lo de Gracia.

Necessita imprescindiblement fer economías, y ell que si?

Va, y determina apagar cert número de fanals.

Y que segueixin dihent
que té unas manyas molt toscas:
així ell fa economías
y deixa l' poble a las foscas.

Qu' es, probablement, lo que's deu tractar de demostrar.

Un carro que passava per davant del teatro Principal va topar ab una de las teyeras allí esta-cionadas, y va tirarla a terra.

¡Oh carro providencial!
no has fet pas la feyna en balde:
en aquest punt, has tingut
mes talent tú que l' arcalde.

Llegeixo:

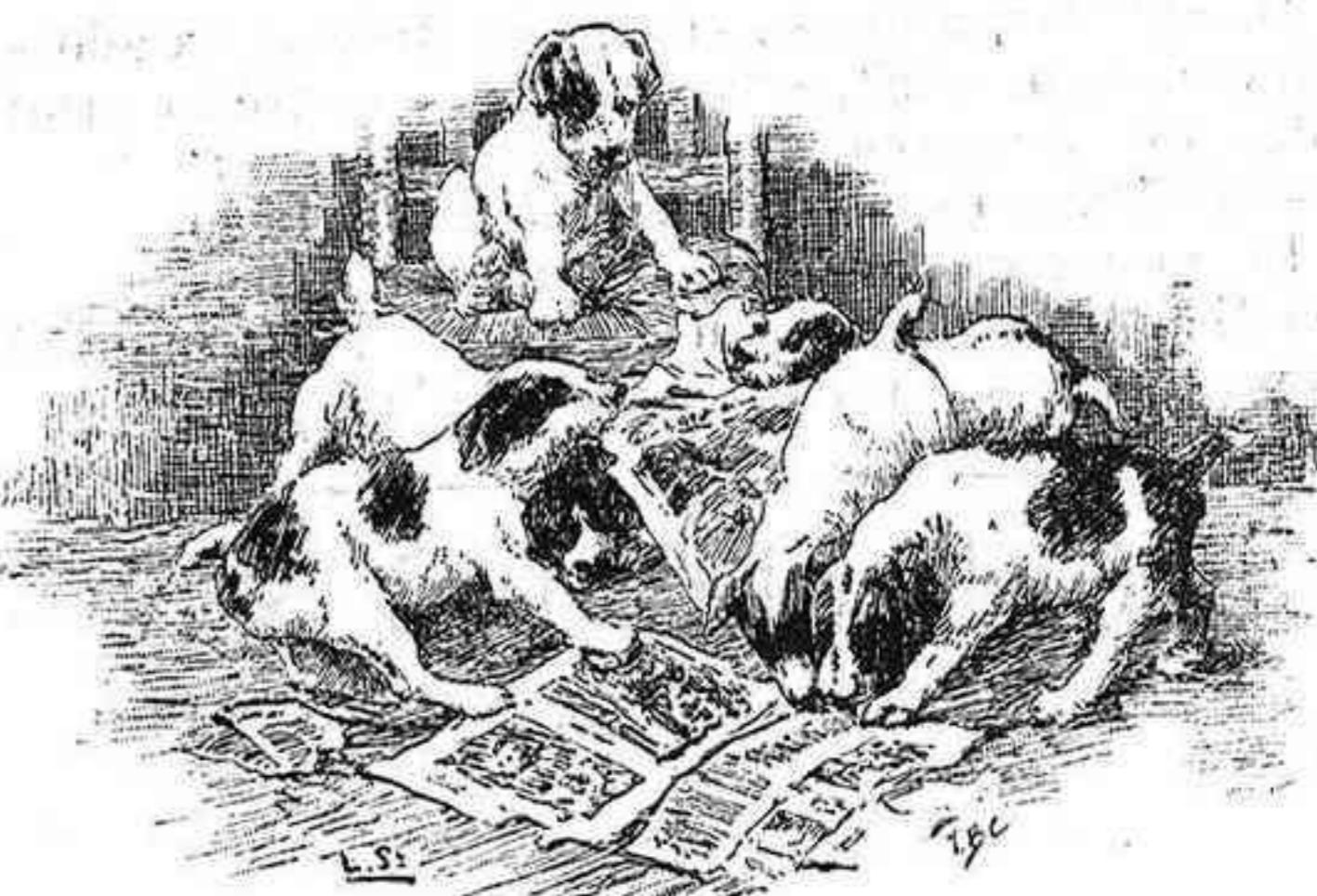
«Ante los señores Trias, Rius y Badia, Palau, Schwartz, Cuchillo, Roca Fuster y Bertran se ve-ficó ayer la recepción de las obras de la sección tercera del acueducto de Moncada....»

Redimontri!

¡Quánta gent per donar una mirada a unas tristes obras!

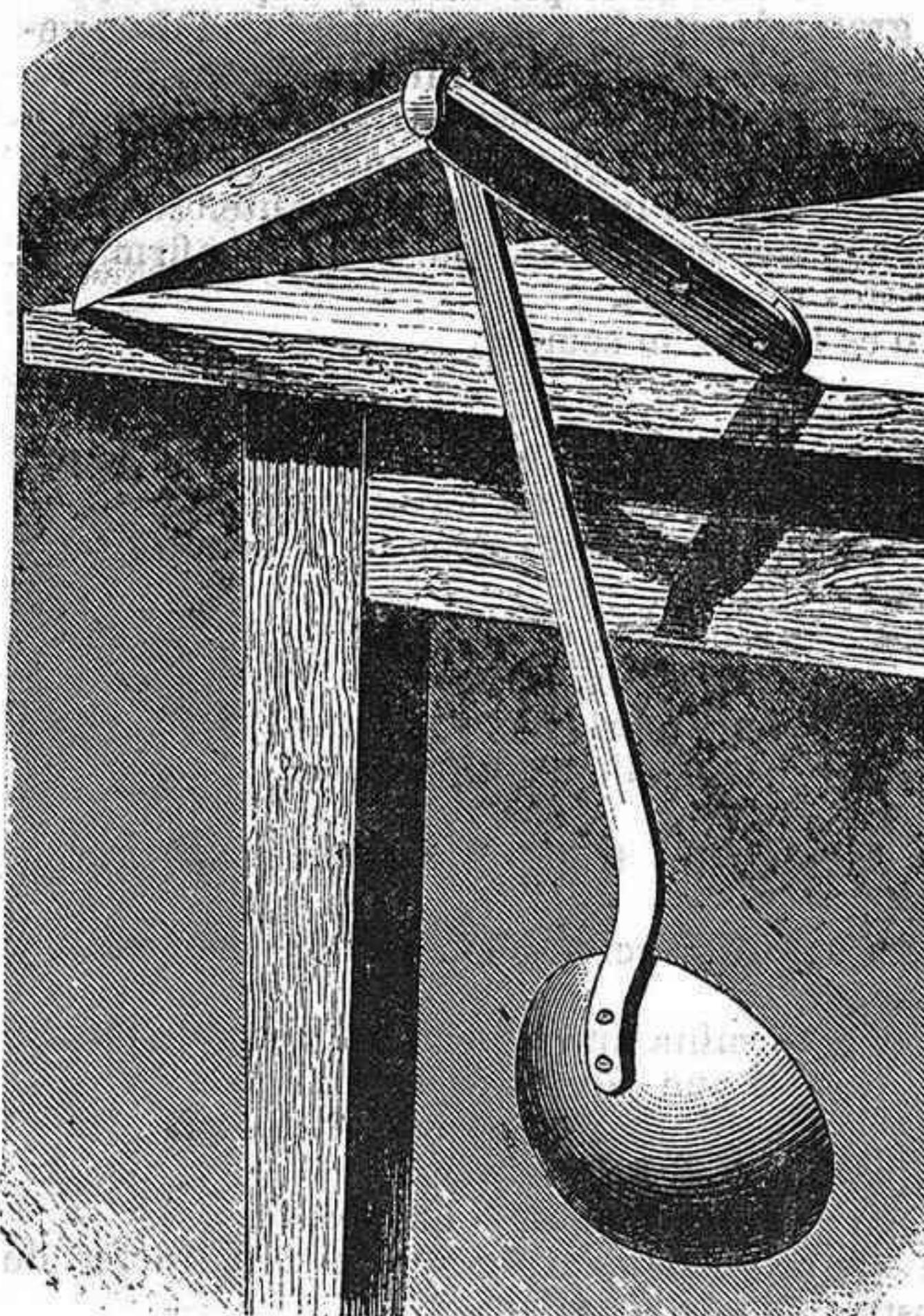
Lo bonich seria que després de tot aixó, las

GOSSETS INDEPENDENTS

Los amos son fora,
y a falta de teca
están empassantse
mitja biblioteca.

DISTRACCIONS CASULANAS

(De la obra *Tom-Tit* de la casa Fuentes y Capdeville.)

CUTXARÓ EN EQUILIBRI

Tenint lo ganivet y l' cutxaró, y fentse càrrec de la làmina, es inútil explicar res més: la paciència del aficionat ho ha de fer tot.

obras resultessin inservibles, com altra vegadas ha succehit.

De tots modos, jo en una comissió tan numerosa hi veig intríngulis....

La vritat ¿sols van mirar
l' aqueducte de Moncada?
¿Volen dir que la funció
no va acabá ab arrossada?

Hi havia un tipo que solia anar tan brut que feia fàstich.

Y à pesar de tot era considerat un escriptor de cert mérit y se l' admetia en una tertulia literaria que donava senmanalment una senyora.

Donchs bé, una nit, el tipo en qüestió va admirar-se com un soch, y la senyora al veure'l estirat sobre una otomana, digué à un contertuli:

—Fassim l' obsequi de anar à despertarlo.
Lo contertuli torná al poch rato, diuent:

—Senyora: jo crech qu' es mort.... No 's mou, té
ls ulls tancats.... y fa una pudó qu' empesta.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO PENULTIM NUMERO

1.ª XARADA.—*Ta-ba-ca-le-ra.*2.ª CREU DE PARAULAS.—*C A*

A	M				
C	A	D	E	N	A
A	M	E	L	I	A
N	I				
A	A				

3.ª GEROGLIFICH.—Per grans iguals los grans.

XARADA

Si la primera endavinas
un bon pronòm te darà,
terça-dos es una prenda
que 'ls homes solen portà.

Si juntas la prima ab quarta,
trobaràs qu' es nom de dona;
y quarta-una à molts agrada
perque es una cosa bona.

La meva tercera-prima
es molt mala enfermetat,
y ara si l' meu Total vols,
pensa, que es bona ciutat.

VICTORINO MIRÓ Y SARDÁ.
CONVERSA

—Dispensi: ¿qu' es aquí que viu D. Casimiro Martí?
—Si senyor.
—Que podria veure l'?
—Ara com ara no senyor, perque es fora de la ciutat.
—¿No podria dirme ahont?
—¿Perqué vol que li repeixeixi si vosté mateix ho ha dit?

VENTURA DUCH.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

2.—Vocal.

5 4.—Adverbi de negació.

5 4 3.—Tots ne tením.

5 4 1 2.—Bastants ne tenen.

1 2 3 4 5.—Nom d' home

1 4 3 2.—Ciutat.

3 2 1.—Part del globo.

3 2.—Part del cos.

1.—Consonant.

UN SAGRISTÀ.

TRENCA-CLOSCAS

BERNAT ASA

LLEYDA

Formar ab aquestas lletres lo títul de un drama català.

J. CRIQUET.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: utensili per guardar objectes.—Tercera: lloch de diversió.—Quarta: poble català.—Quinta: fusta.—Sexta: adjetiu numeral.—Séptima: vocal.

JOSEPH DUPAIN.

GEROGLIFICH

:: +

Q Q

IIII

+

en

REY NANO.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Assalto, 63.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola. Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

Precio
de
cada tomo
de
200 páginas
en
octavo menor
2 reales

Elegantes
cubiertas
al
cromo
distintas
para cada
volumen

Obras escogidas de distinguidos escritores nacionales y extranjeros

ACABAN DE SALIR A LUZ:

COLON, poema de D. Ramón de Campoamor.	1 tomo
EL DRAMA UNIVERSAL, poema de id. . . . 1. ^a serie. . . .	1 tomo
EL DRAMA UNIVERSAL, poema de id. . . . 2. ^a serie. . . .	1 tomo

VAN PUBLICADAS ADEMÁS:

Doloras	de D. Ramón de Campoamor.	1. ^a serie.	1 tomo
Doloras	de id.	2. ^a serie.	1 tomo
Humoradas y Cantares	id.		1 tomo
Los pequeños poemas	id.	1. ^a serie.	1 tomo
Los pequeños poemas	id.	2. ^a serie.	1 tomo
Los pequeños poemas	id.	3. ^a serie.	1 tomo

Precio de cada tomo 2 reales.

2.ª edició.

¡¡JA HA SORTIT!!

— 2.ª edició.

¿PER QUÈ NO 'S CASAN LOS HOMES?

PEL POPULAR POETA C. GUMÀ

Preu 2 rals.

— AB DIBUIXOS DE M. MOLINÉ —

Preu: 2 rals.

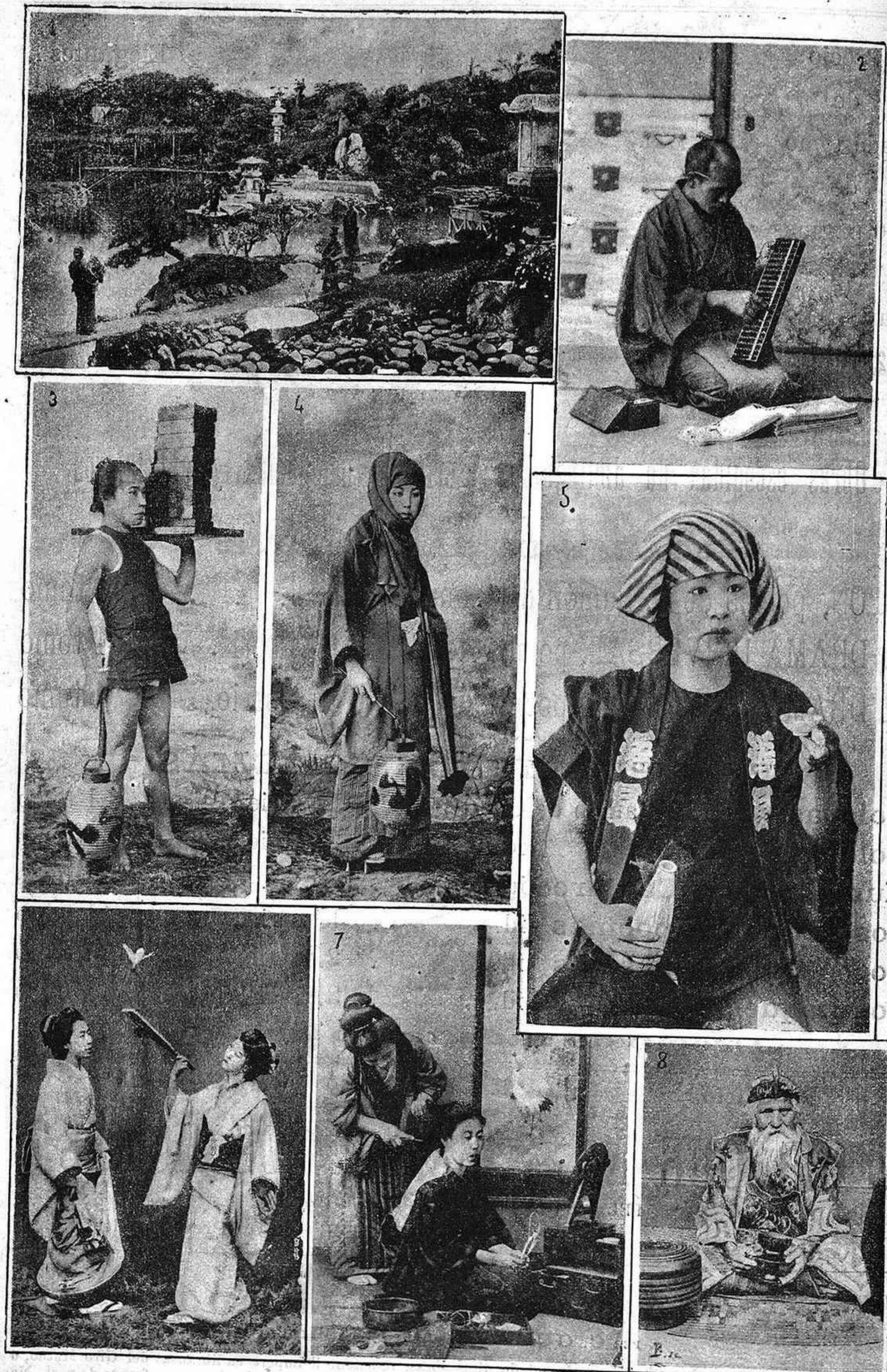
Sortirà aviat

¿PER QUÈ NO 'S CASAN LAS DONAS?

PER C. GUMÀ.—DIBUIXOS DE Moliné.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo,⁶ bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No respondé d' estravios, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponials de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

L' ACTUALITAT.—NOTAS JAPONESAS

1. Jardí del emperador, à Tokio.—2. Lo caixer.—3. Repartidor de macarrons. —4. Una... fulana à entrada de fosch.—5. *Flamenca* de la terra, prenen *saki* (ayguardent d' arrós)—6. Jugant al *refilando*.—7. Una pentinadora.—8. *Ayno* tipo japonès del Nort.